

Gebiedsgerichte uitwerking

SPS-werksessie

11 juni 2025

Programma

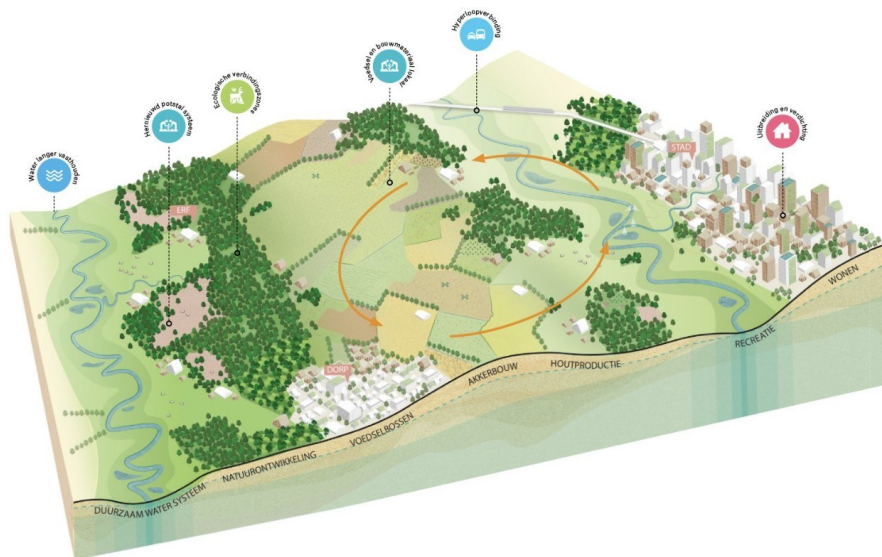
09:00	Welkom en aftrap
09:10	Gebiedskwaliteiten en -opgaven <i>Pitch per gebied</i> <i>Na elke pitch rondje bouwstenen en hartekreten</i> Ruimtelijke samenhang <i>Toelichting op stapelkaarten</i>
10:00	Pauze
10:15	"Hot spots" & "hot topics" <i>Gesprek in groepjes per (deel)gebied gedurende drie rondes: 30 – 20 – 15 min</i>
11:30	Pauze
11:40	Rode lijnen: hoofdkeuzes en -prioriteiten per gebied <i>Conclusies uit groepjes</i>
12:00	Afsluiting

Over de beweging naar gebiedsgericht werken

- Huidige indeling in bestuurlijke regio's doet onvoldoende recht aan verscheidenheid kwaliteiten, opgaven en ambities in gebieden.
- Ambitie om ambities per gebied kunnen wegen en prioriteren, o.a. op basis van kwaliteiten. Keuzes maken welk gebied meest geschikt is voor realisatie van opgaven, op welk moment en voor welke termijn.
- Met wijziging Omgevingsvisie eerste stappen hierin zetten. Passend bij het abstractieniveau van een Omgevingsvisie.

Gebiedsuitwerking

- **Kwaliteiten:** belangrijkste karakteristieken en te behouden/ versterken kwaliteiten
- **Opgaven:** belangrijkste opgaven (volgen uit de thematische opgaven)
- **Kansen en uitdagingen:** waar versterken of bijten opgaven met elkaar? *Hot spots* en *Hot topics*.
- **Keuzes en prioriteiten:** aan welke samenhangende opgaven geven we prioriteit (evt. in kleinere zones)

Voorbeeld van bijbehorende visualisatie:
Geen kaart maar een 'tegel', meer conceptueel.
(bron: Feddes Olthof)

Gebiedsindeling

Wijziging Omgevingsvisie

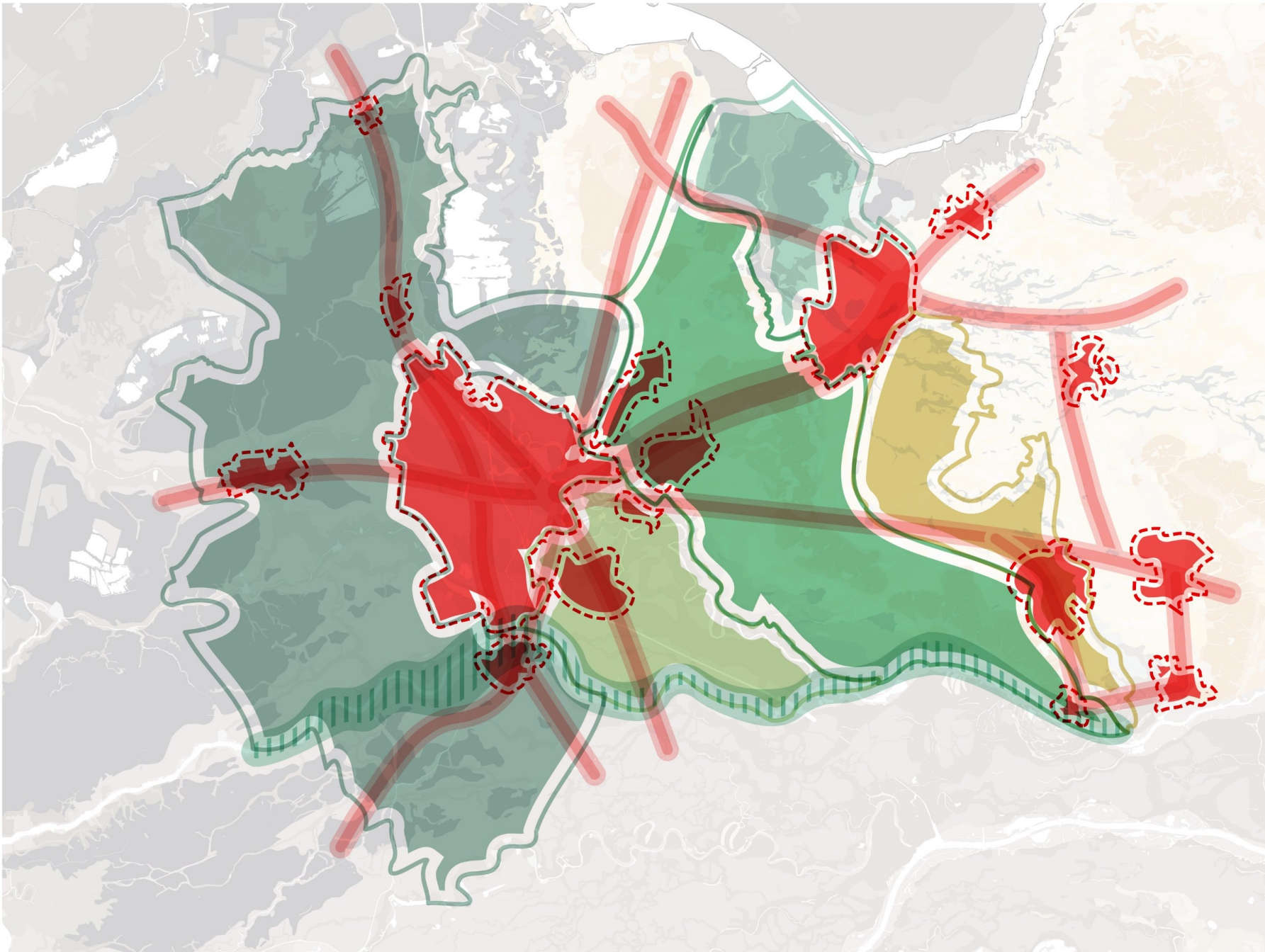
Gebieden

- Groene Hart (Noord en Zuid)
- Eemland
- Utrechtse Heuvelrug
- Kromme Rijgebied en Eiland van Schalkwijk
- Gelderse Vallei
- Stedelijk Netwerk*
 - Metropoolregio Utrecht (MRU)
 - Wageningen-Ede-Rhenen-Veenendaal (WERV)

Zone

- Nederrijn-Lek

* Kleinere kernen zoals Mijdrecht, Soest of Renswoude zijn onderdeel van de vijf landschappelijke gebieden.

Doel SPS-sessie

- Check doen op de **gebiedskwaliteiten en -opgaven**
- Overeenstemming vinden over **belangrijkste hoofdkeuzes en -prioriteiten** per gebied

GEBIEDSKWALITEITEN EN -OPGAVEN

Pitches en korte reactie

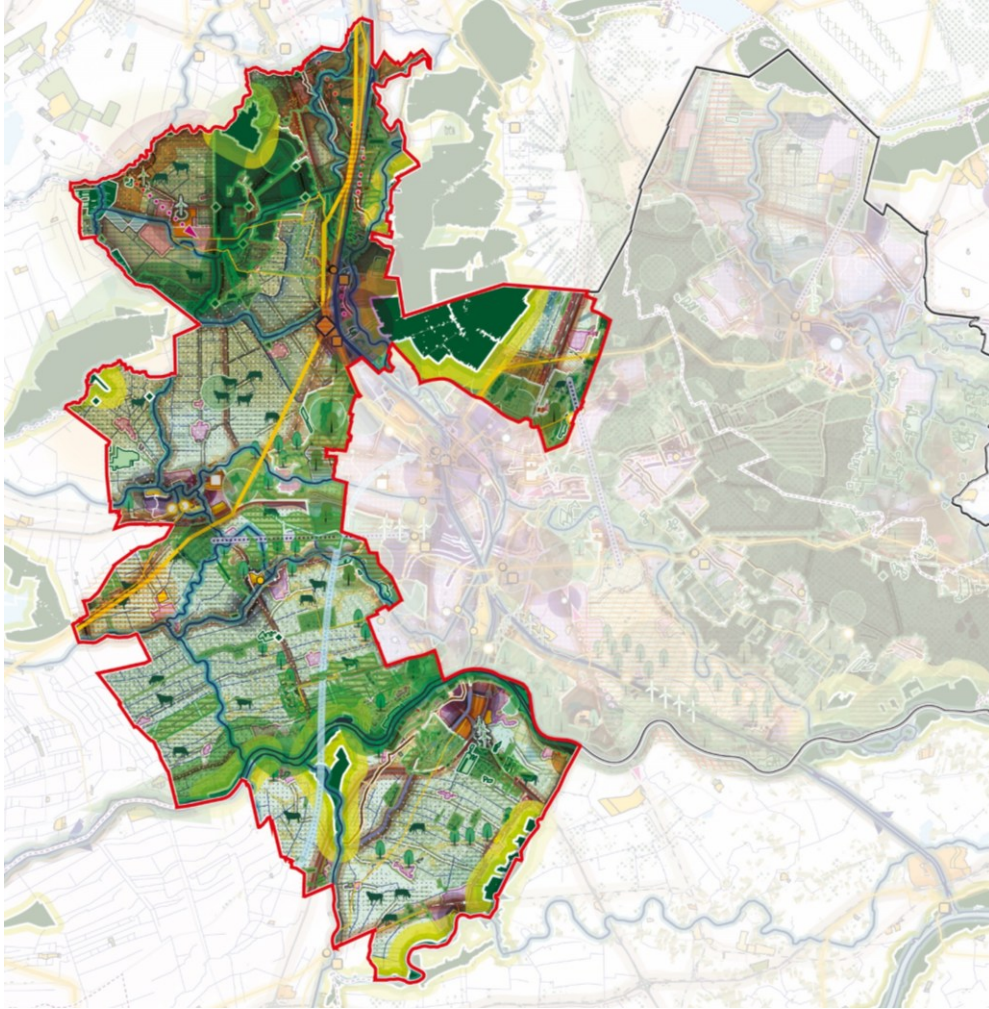
Gebiedskwaliteiten Groene Hart

Gebiedskwaliteiten Groene Hart

- **Landschap:**
Gebied met contrasten tussen open-dicht, rust-drukke, groot-klein, droog-nat, bebouwd-onbebouwd en hoog-laag. Open (veen)weidelandschap met o.a. smalle kavels, sloten, weteringen en veel lintbebouwing. Belangrijk voor weidevogels en biodiversiteit. Aan de noord- en oostzijde ligt het UNESCO Werelderfgoed Hollandse Waterlinies. Langs de Vecht liggen veel landgoederen en buitenplaatsen.
- **Stedelijk netwerk:**
Geen verstild gebied, er wordt volop gewoond, gewerkt en gerecreëerd. Centraal gelegen, ontsloten door A2, A12 en A27. Meest kansrijke gebied voor opwek van windenergie. Recreatieve functie zorgt voor reuring.
- **Economie:**
Sterke vertegenwoordiging melkveehouderij, met de daaraan gelieerde kaas- / zuivelsector. Daarnaast specialisaties in machinebouw, voedings- en genotsmiddelenindustrie, bouwsector en vrijetijdseconomie.

Gebiedsopgaven Groene Hart

- Stabiliseren van de veenbodems en realiseren van een daarvoor robuust ingericht watersysteem.
- Toekomstbestendig maken watersysteem van het Amsterdam-Rijnkanaal en de onderliggende boezems.
- Herstellen van de natuur en biodiversiteit, waaronder Natura 2000-gebieden Botshol, Schraallanden de Meije, Zouweboezem, Uiterwaarden Lek en Lingegebied & Diefdijk-Zuid.
- Ruimte bieden aan energietransitie (windenergie, zonnenergie en nieuwe onderstations).
- Verminderen van recreatiedruk door een betere spreiding van bezoekers.

Gebiedskwaliteiten Eemland

Gebiedskwaliteiten Eemland

- **Landschap:**

Laag gelegen, deels buitendijks, kleidek-op-veen. Weids en open (veen)weidegebied met slagenverkaveling (smalle stroken). Eén van de beste weidevogelgebieden van Nederland met zeer hoge dichtheden grutto's. De Grebbelinie is een bijzondere afgeleide van dit landschap.

- **Stedelijk netwerk:**

Centraal gelegen, ontsloten door A1 en A27. Geliefde bestemming voor een fiets- of wandeltocht vanuit omliggende steden en dorpen.

- **Economie:**

Voorals in gebruik als landbouwgebied met grondgebonden melkveehouderij.

Gebiedsopgaven Eemland

- Bieden van extra ruimte voor piekwaterberging om klimaatbestendig te zijn.
- Beschermen en uitbreiden drinkwaterwinning Eempolder.
- Stabiliseren van de veenbodems en realiseren van een daarvoor robuust ingericht watersysteem.
- Realiseren Vogel en Habitatrictlijn-doelstellingen voor weidevogels en versterken van de groenblauwe dooradering.

Gebiedskwaliteiten Gelderse Vallei

Gebiedskwaliteiten Gelderse Vallei

- **Landschap:**

Gebied met vele gradiënten: hoog – laag, droog – nat, zand – veen. Kleinschalig coulisselandschap met beken, griften en kanalen, militair erfgoed (zoals de Grebbelinie) en diverse natuurgebieden (zoals Natura 2000-gebied het Binnenveld).

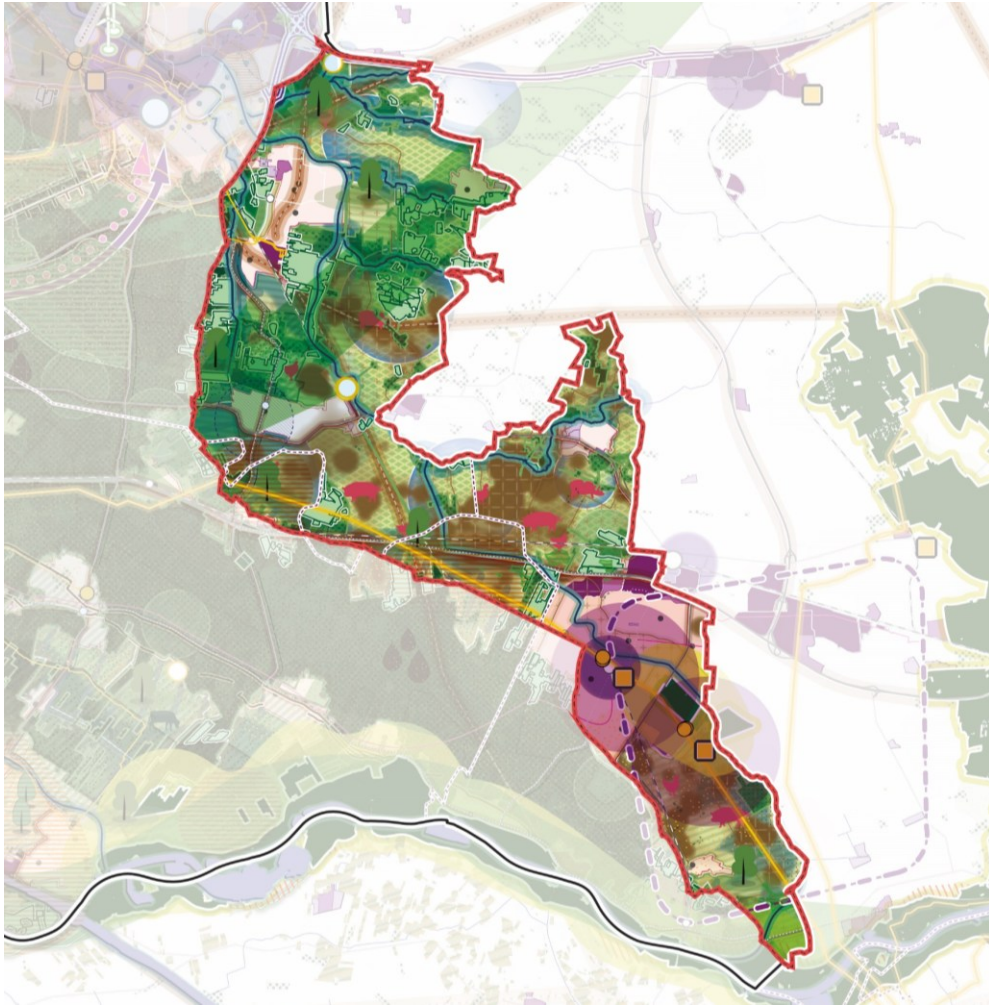
- **Stedelijk netwerk:**

Aantrekkelijke, groenblauwe leefomgeving, afwisseling van stedelijke, dorpse en landelijke woonmilieus (voorkeur in de stad en de achterdeur op het platteland) en goede bereikbaarheid (A1, A12, A28, A30).

- **Economie:**

Economisch sterk met focus op agrifood, maakindustrie en intensieve veehouderij, waaronder zowel grondgebonden als niet-grondgebonden landbouw.

Gebiedsopgaven Gelderse Vallei

- Herstellen van de natuur en biodiversiteit, waaronder Natura 2000-gebied het Binnenveld.
- Verduurzamen aanwezige grondgebonden melkveehouderij en niet grondgebonden veehouderij (kippen, varkens).
- Ruimte bieden aan energietransitie (windenergie, zonnepanelen en nieuwe onderstations).
- Bouwen van voldoende, betaalbare woningen en toevoegen van meer groenblauwe voorzieningen.

Gebiedskwaliteiten Kromme Rijngebied en Eiland van Schalkwijk

Gebiedskwaliteiten Kromme Rijng gebied en Eiland van Schalkwijk

- **Landschap:**

Afwisselend landschap met akkerbouw, fruitteelt, dorpen en lintbebouwing op de hoger gelegen oeverwallen en stroomruggen en veeteelt ter plaatse van de lager gelegen kommen. Belangrijke landschappelijke dragers zijn de Kromme Rijn, Werelderfgoederen Hollandse Waterlinies en Limes.

- **Stedelijk netwerk:**

Centraal gelegen, ontsloten door A12 en A27. Nabij Utrecht Science Park. Geliefde bestemming voor een wandel- fiets- of kanotocht vanuit omliggende steden en dorpen.

- **Economie:**

Fruitteelt op de hogere oeverwallen en melkveehouderij in de rivierkommen. Ook is sprake van akker- en tuinbouwmatige activiteiten en gecombineerde bedrijven.

Gebiedsopgaven Kromme Rijng gebied en Eiland van Schalkwijk

Westelijk deel:

- Ruimte vinden voor opgaven op het gebied van energie, werken, wonen etc.) irt erfgoed en recreatie.
- Kwalitatief hoogwaardige groenblauwe overgangen ontwikkelen tussen stad en land.

Oostelijk deel:

- Landbouw irt zon op land en netcongestie

Gebiedskwaliteiten Utrechtse Heuvelrug

Gebiedskwaliteiten Utrechtse Heuvelrug

- **Landschap:**

Op een na grootste bosgebied van Nederland, robuust en aaneengesloten. Afwisseling van bos met open heidevelden en stuifzanden. Diep in de ondergrond zit een grote bel met zuiver zoetwater.

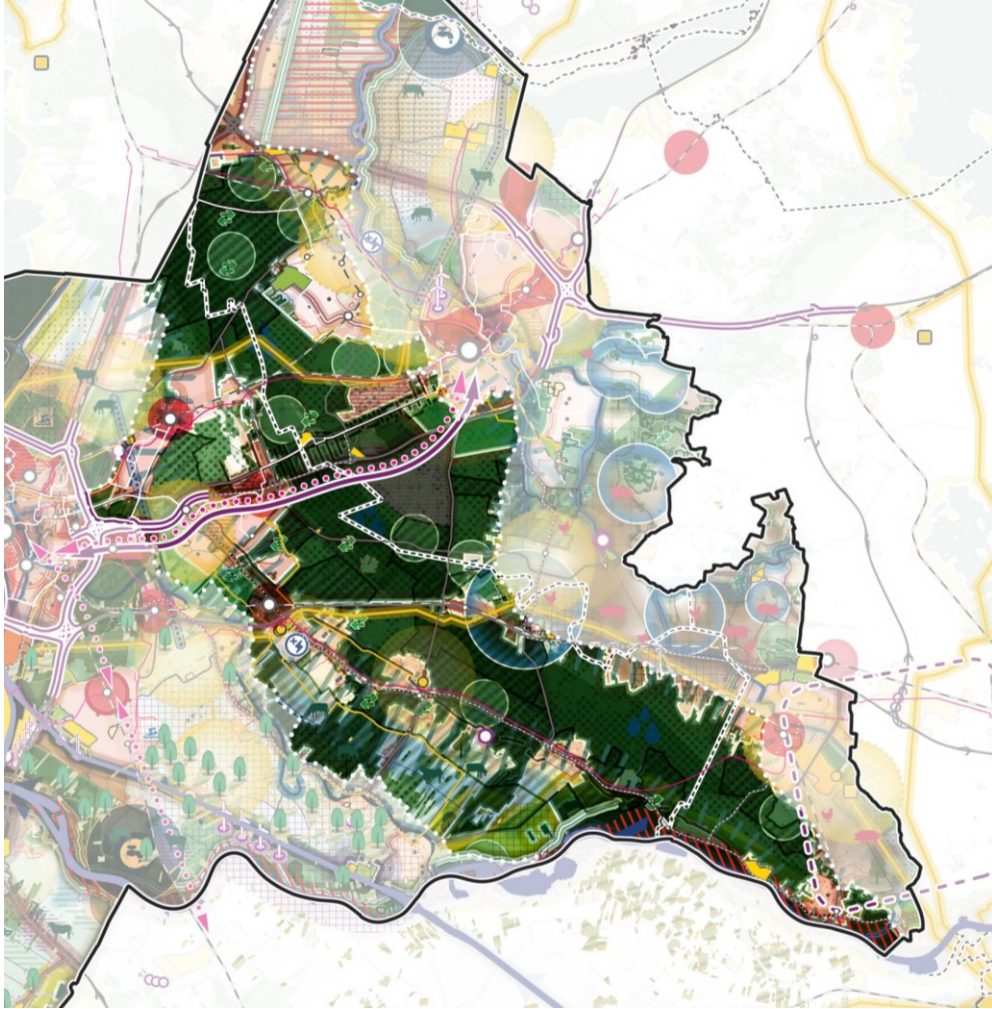
- **Stedelijk netwerk:**

Schat aan cultuurhistorie, met een rijke agrarische en militaire geschiedenis en vele landgoederen en buitenplaatsen op de flanken. Populaire trekker voor recreanten uit heel Nederland.

- **Economie:**

Sterke aanwezigheid van zorginstellingen (w.o. langdurige zorg) en groot aandeel in de vrijetijdssector.

Gebiedsopgaven Utrechtse Heuvelrug

- Utrechtse Heuvelrug en flanken opwaarderen tot een samenhangende landschappelijke en natuurlijke eenheid.
- Robuust maken van het hydrologisch systeem (droogte, wateroverlast) - Blauwe Agenda
- Verminderen van recreatiedruk door een betere spreiding van bezoekers.
- Inzetten op een integrale en gebiedsgerichte aanpak van defensie terreinen.
- Omgaan met verstedelijkingsdruk op de as Utrecht-Amersfoort.

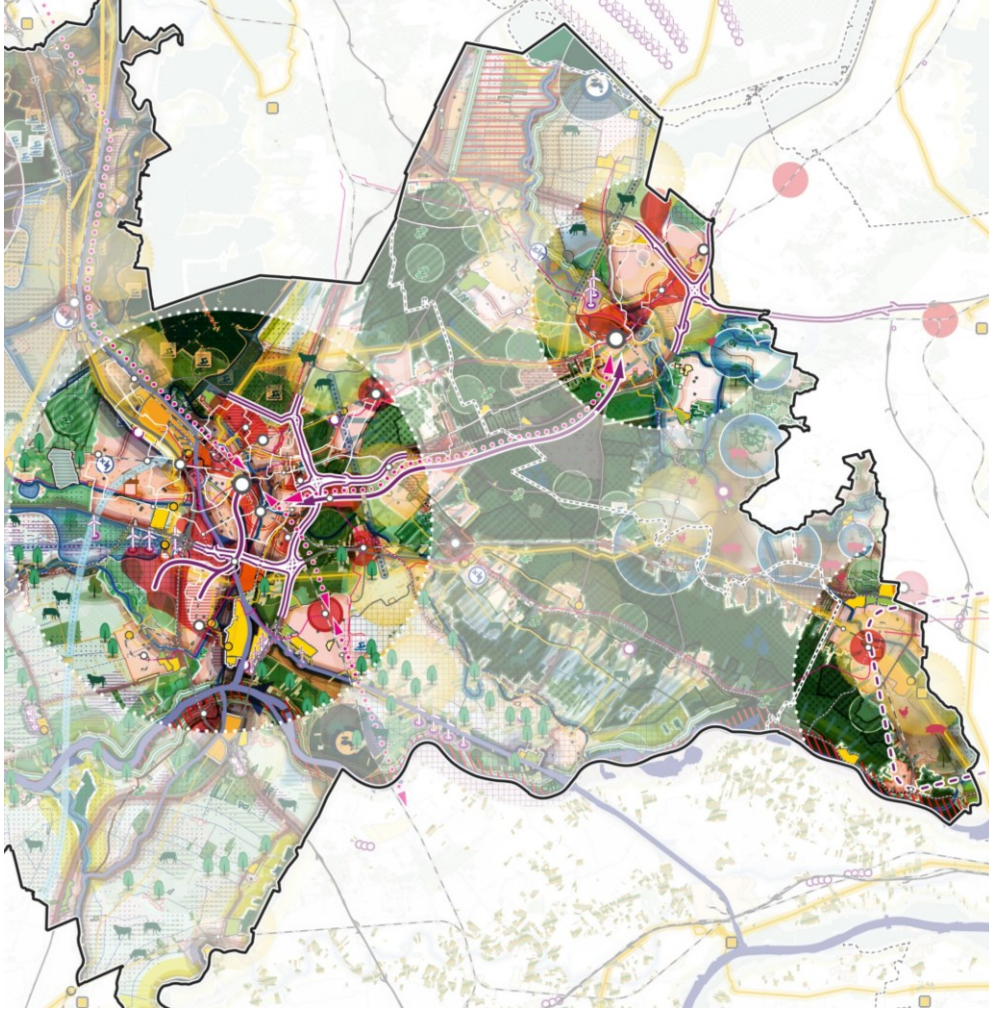
Gebiedskwaliteiten Stedelijk Netwerk

Gebiedskwaliteiten Stedelijk Netwerk

- **Landschap:**
Unieke mix van historische steden, dorpen, landschappen, natuurgebieden en cultureel erfgoed op korte afstand van elkaar.
- **Stedelijk netwerk:**
Sterk ontwikkeld en divers netwerk van grote en kleine steden. Goed verbonden via weg, spoor en water.
- **Economie:**
Meest competitieve regio van Europa, met drie prioritaire economische ecosystemen: Life Sciences & Health, Earth Valley en New Digital Society.

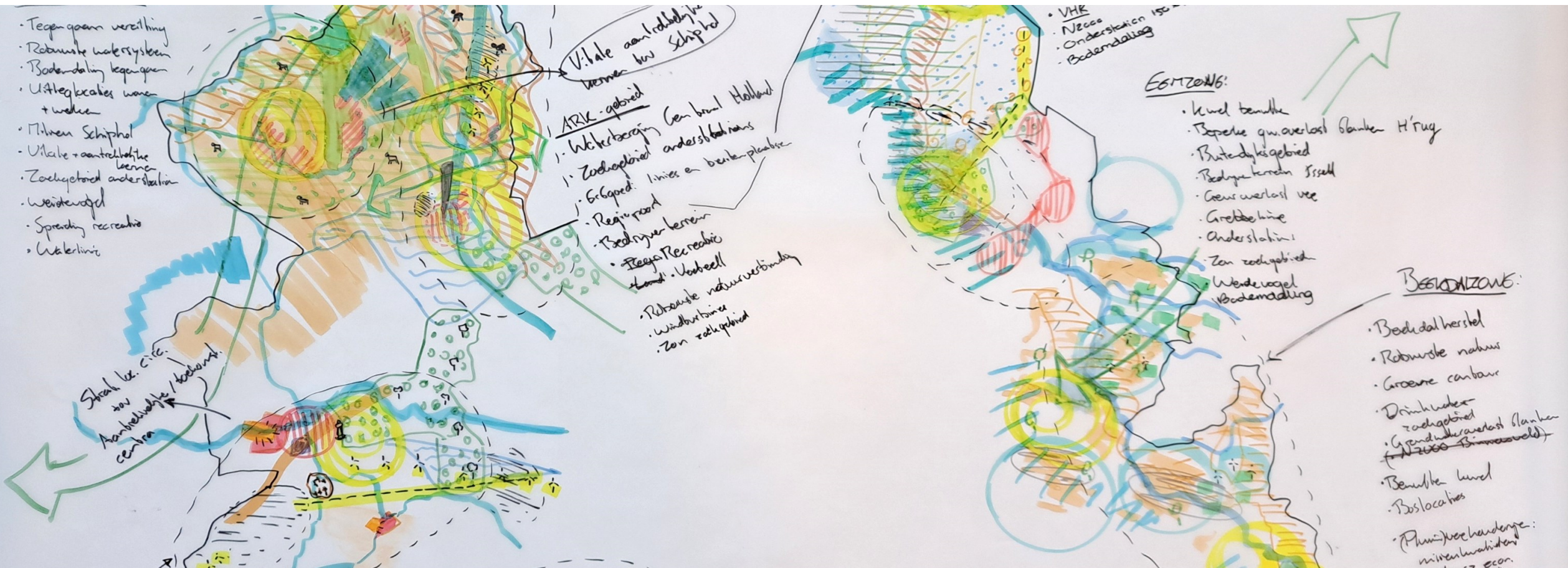
Gebiedsopgaven Stedelijk Netwerk

- Integrale verstedelijking (wonen, werken, voorzieningen, mobiliteit, energie, klimaatadaptatie, gezondheid etc.) realiseren op grootschalige verstedelijkingslocaties.
- Aansluiten van kwalitatieve en kwantitatieve vraag naar en aanbod van bedrijventerreinen.
- Vormgeven aan een schaa sprong voor een samenhangend multimodaal mobiliteitssysteem (wandelen, fiets, OV, auto).
- Kwalitatief hoogwaardige groenblauwe overgangen en recreatieve mogelijkheden ontwikkelen (relatie stad-land).

VAN THEMATISCHE OPGAVEN NAAR GEBIEDSUITWERKING

Methodiek en deelsessies

Van hoofdstuk 4 naar hoofdstuk 5

H4. Opgaven

Welke opgaven komen er op de provincie af?

Milieukwaliteit en Recreatie
DSO

Water, Bodem en Klimaatadaptatie
DSO

Klimaatneutraal en Circulair
DSO

Wonen en Werken
DSO

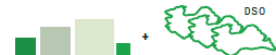
Bereikbaarheid
DSO

Landschap, Erfgoed en Cultuur
DSO

Natuur en landbouw
DSO

H5. Deelgebieden

Hoe vallen de opgaven samen in de deelgebieden?

Groene hart

Noord

Zuid

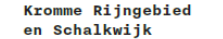
Eemland

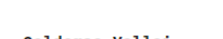
Utrechtse Heuvelrug

Kromme Rijngebied
en Schalkwijk

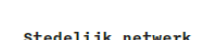
Gelderse Vallei

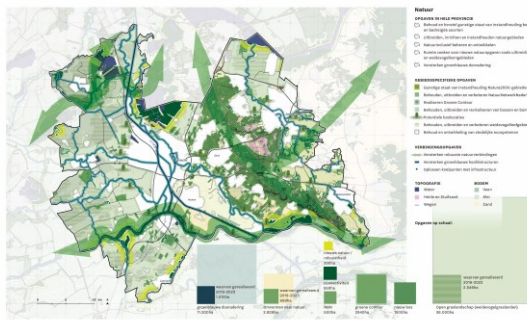
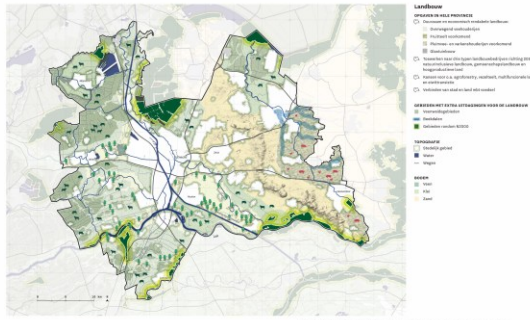
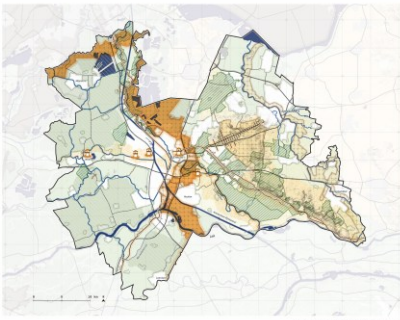
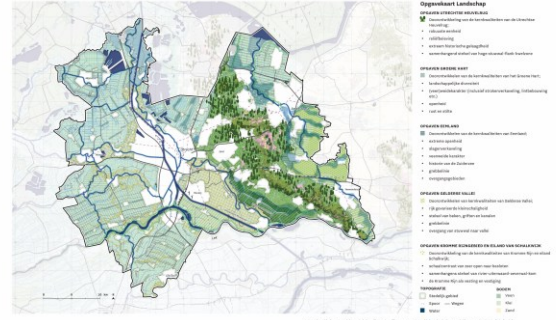
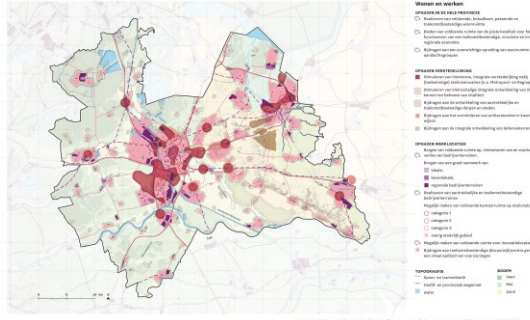
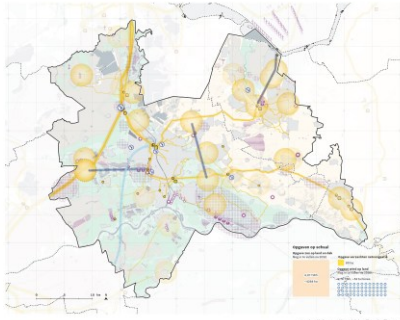
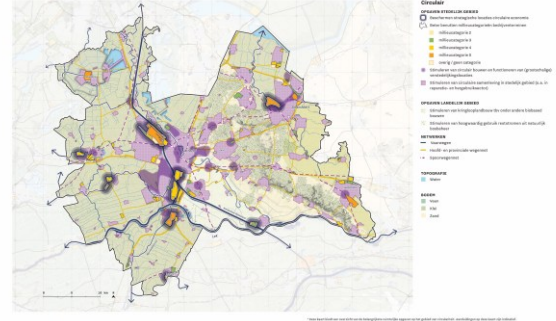
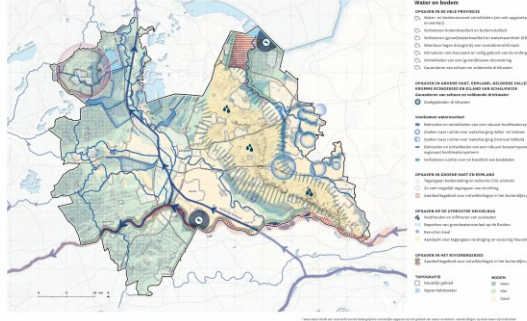
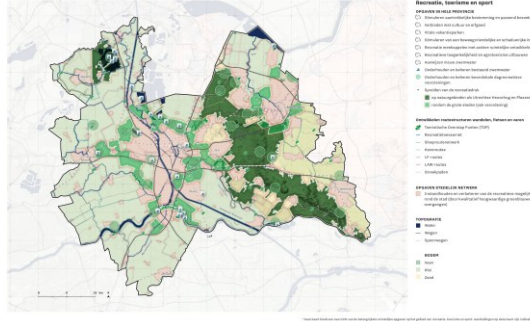
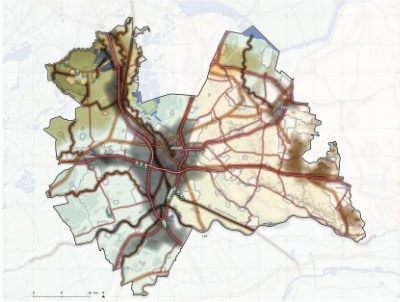
Stedelijk netwerk

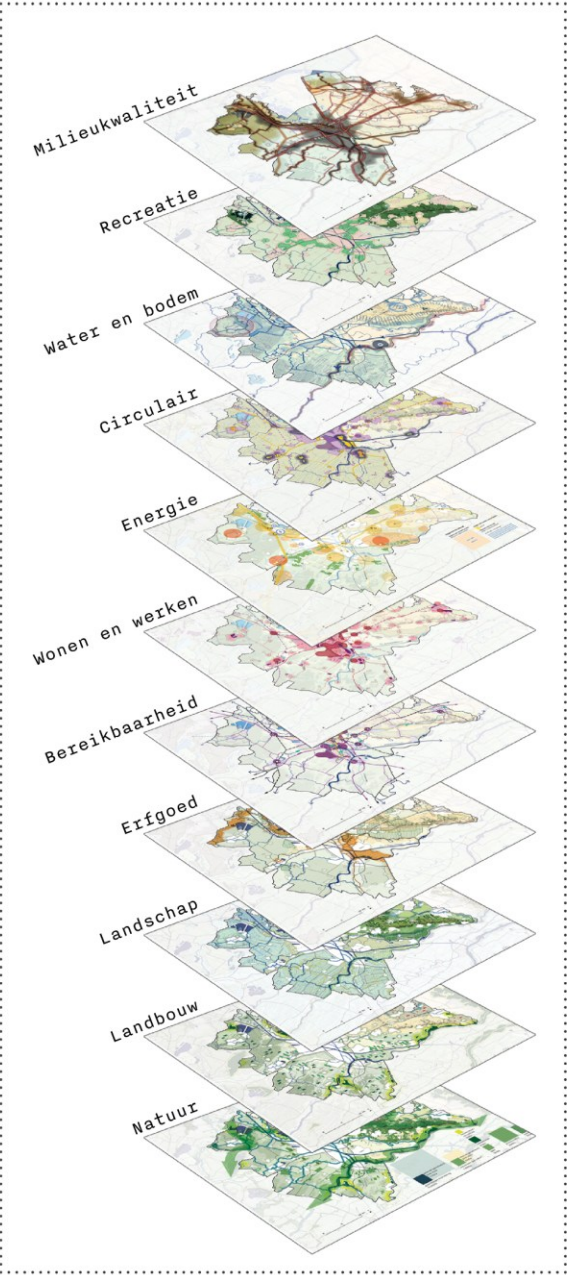
Stedelijk netwerk

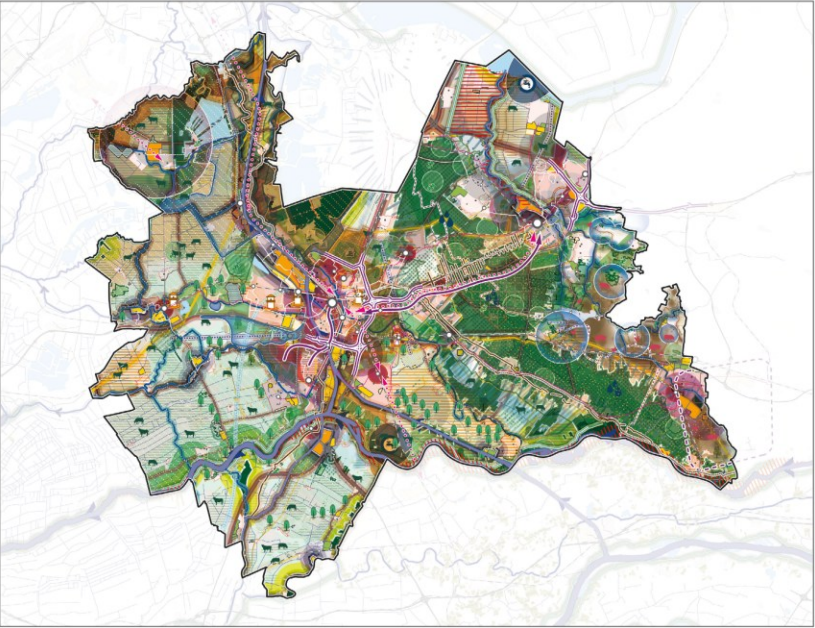
Opgavenkaarten: 80%-versies

H4 - OPGAVEKAARTEN

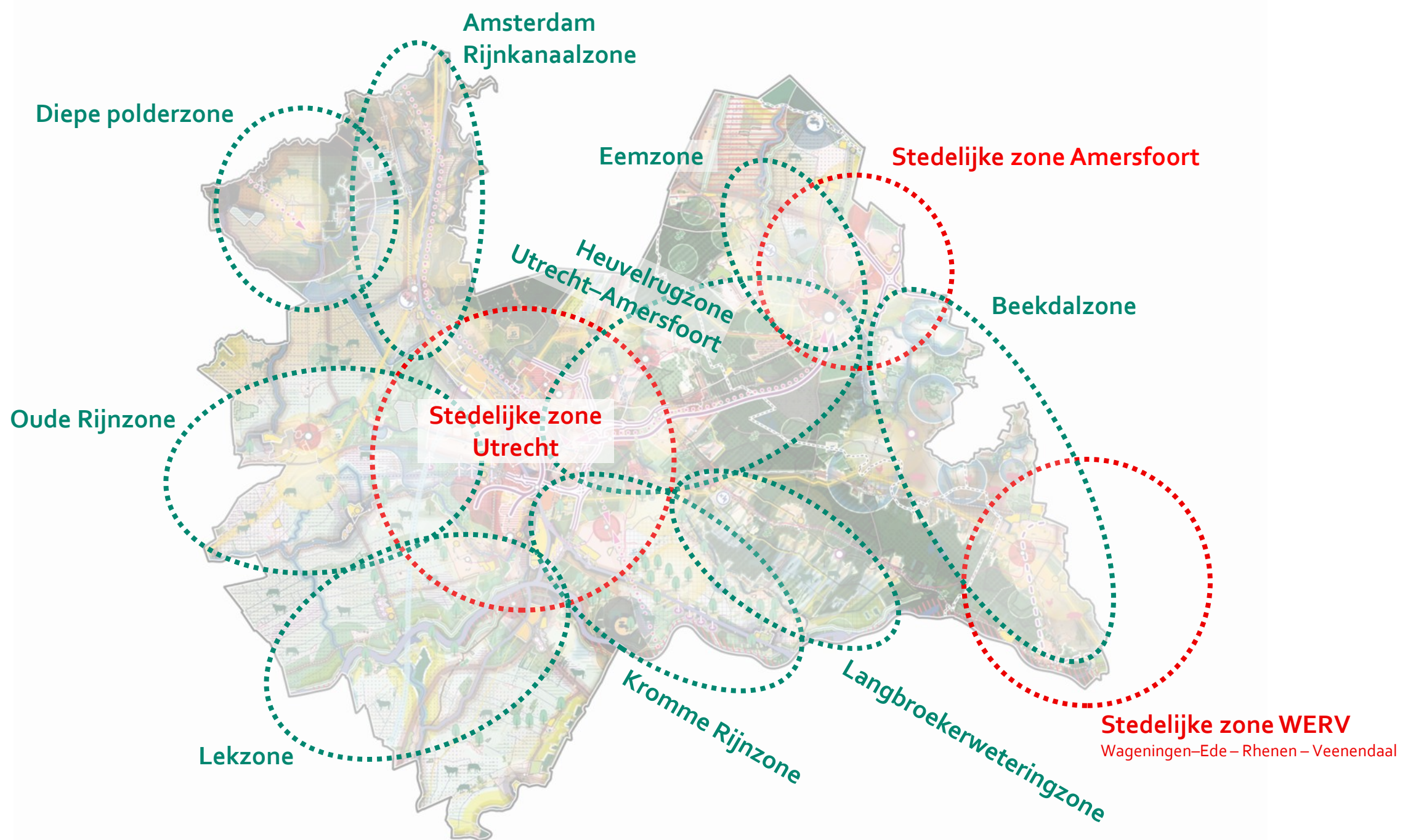
STAPELPAKKET

H5 - GEBIEDSUITWERKING

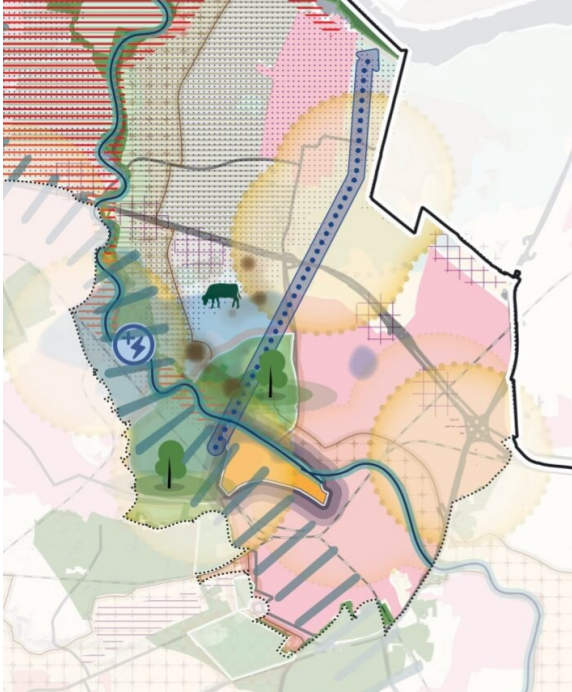

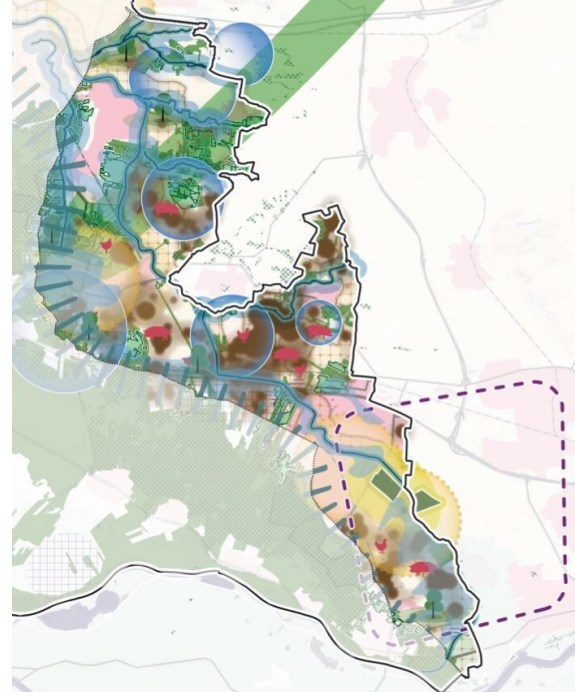

Eemland en Gelderse Vallei

Eemzone

Beekdalzone

Stedelijk netwerk & Kromme Rijngebied en Eiland van Schalkwijk

Stedelijke zone Utrecht

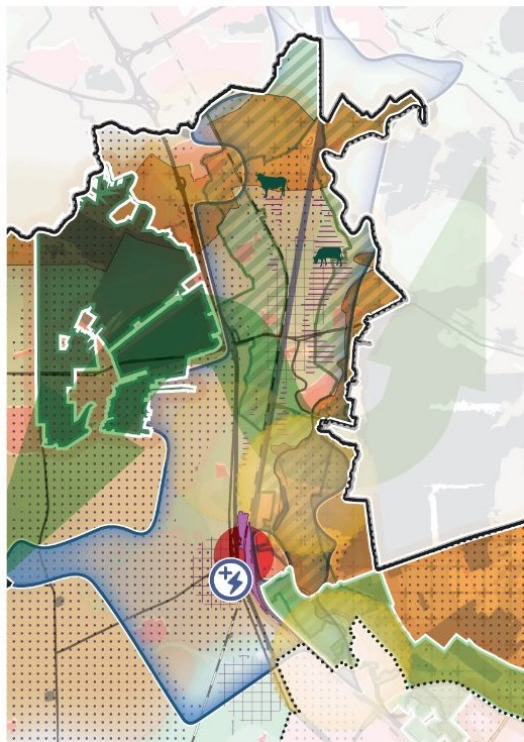

Kromme Rijnzone

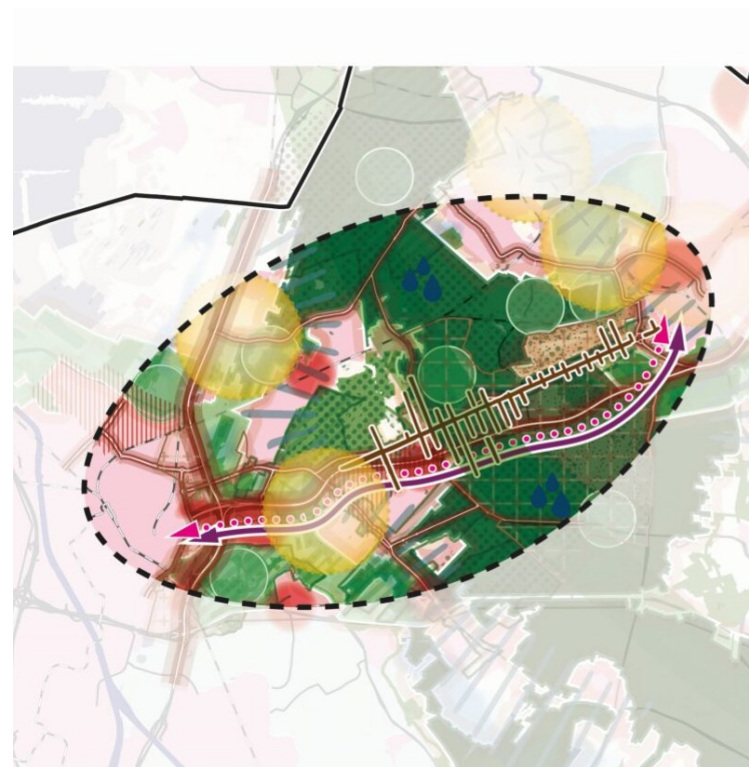

Groene Hart & Utrechtse Heuvelrug

Amsterdam Rijnkanaalzone

Heuvelrugzone

Gebiedsatelier #1 - Wijziging Omgevingsvisie

Zone: _____

Welke opgaven zijn goed combineerbaar?

- Hoe zien we dat voor ons?
- Goede voorbeelden?

Welke opgaven zijn moeilijk combineerbaar?

- Onder welke voorwaarden?
- Wat is de ontwerpogave?

Welke opgaven zijn niet combineerbaar?

- Zijn er uitwijkmogelijkheden?
- Kunnen we dan prioriteren?

Overige opmerkingen:

Aan de slag

- **Carrousselrondes** in de foyer
- **Rondes**
 - Ronde 1: 10.15 – 10.45 uur (30 minuten)
 - Ronde 2: 10.45 – 11.05 uur (20 minuten)
 - Ronde 3: 11.05 – 11.20 uur (15 minuten)
- **Deelgebieden**
 - Eemland & Gelderse Vallei
 - Stedelijk netwerk & Kromme Rijngebied en Eiland van Schalkwijk
 - Groene Hart & Utrechtse Heuvelrug

HOOFDPRIORITEITEN EN RICHTINGEN PER GEBIED

Conclusies en reflectie

